

Les quatre vides d'Amat-Piniella en una exposició que vol emocionar

► L'Arxiu Comarcal del Bages ha ingressat 70 cartes i sis manuscrits literaris de l'escriptor

Crònica

TONI MATA I RIU | MANRESA

Només pesava entre 45 i 50 kg i era un individu cansat i abatut per la constatació en primera persona de les més abjectes i abominables misèries de la condició humana. A la primavera de maig del 1945, quan les tropes nord-americanes van alliberar el camp de Mauthausen, Joaquim Amat-Piniella va recobrar la llibertat però algun racó de l'ànima va quedar per sempre més ocupat pel record d'una vivència insondable. La fotografia de rostre desencantat de l'escriptor manresà poc després de sortir de l'infern nazi és una de les imatges de l'exposició sobre la seva vida i la seva trajectòria cívica i literària que es va inaugurar ahir al vespre al Centre Cultural el Casino de Manresa.

L'acte, al qual va assistir Marcel Amat, fill de l'autor de *K.L. Reich*, va venir acompanyat de l'anunci d'un nou dipòsit de material inèdit de Joaquim Amat-Piniella a l'Arxiu Comarcal del Bages. Gràcies a la

cessió de la família, l'equipament ha ingressat una setantena de cartes escrites durant el període que va de la guerra civil a la seva estada a França després de sortir del camp de concentració de Mauthausen. Així mateix, també han entrat a l'arxiu sis mecanoscrits literaris: les narracions *Primer aniversari* i *La primera investigació de Rómulo Cortés*, el recull de contes *Retaule en gris* (1956), la novel·la *La clau de volta* (1961), l'obra de teatre *K.O.* i la comèdia en dos actes *Setmana de festes*.

Joaquim Amat-Piniella: escriure contra el silenci és obra d'Àngels Fusté, Joaquim Aloy, Llorenç Capdevila i Josep Alert. Estructurada en quatre àmbits cronològics que recorren la vida de l'escriptor, presenta material inèdit com una caricatura d'Amat-Piniella i la seva esposa, Maria Llaveries, que va dibuixar Josep Arnal el novembre del 1939 al camp de refugiats de Sant Cebrià (Rosselló). No es pot evitar un somriure davant la contemplació del full tenint present l'horror viscut pel manresà. Un bon senyal perquè, com va apuntar ahir Josep Alert, «aquesta exposició intenta emocionar».

► **IMATGES DE L'EXPOSICIÓ** que es va inaugurar ahir al Casino. **1** Una visitant mira atentament el material que configura l'àmbit dedicat als camps de concentració.

2 Marcel Amat, fill de Joaquim Amat-Piniella, i la seva dona, Palmira Artigas, van assistir ahir a l'acte.

3 Caricatura de Joaquim Amat-Piniella i Maria Llaveries que Josep Arnal va realitzar el novembre de l'any 1939 al camp francès de Sant Cebrià

EL TEATRE ES FA SEU «K.L. REICH»

«*K.L. Reich: Home vs Camp*» es va estrenar abans-d'ahir al Kursaal mostrant les seves virtuts però també va evidenciar que li cal sotmetre's més al text d'Amat-Piniella

TEATRE CRÍTICA

Assumpta Pérez
Manresa

K.L. REICH: HOME VS CAMP

► **Direcció i adaptació:** Ivan Padilla. **Intèrprets:** Laia Oliveras, Dani Ledesma, Àlex Guix, Ivan Padilla i Ferran Barrios (piano). **Dijous, 25 d'abril. Teatre Kursaal de Manresa.**

L'Any Amat-Piniella va viure una nova fita amb l'estrena teatral de «K.L. Reich»

■ Les paraules de Joaquim Amat-Piniella van pujar a escena a la Sala

Petita del Kursaal en l'adaptació teatral de la novel·la *K. L. Reich*, interpretada per Laia Oliveras, Dani Ledesma, Àlex Guix, Ferran Barrios al piano i Ivan Padilla, aquest últim, signant també la direcció i l'adaptació del text.

A *K.L. Reich: Home vs Camp* hi ha una bona proposta escènica, s'hi pot apreciar nítidament la intencionalitat i l'objectiu. De moment, però, hi ha una idea estètica acurada i vàlida que difumina el contingut específic del muntatge: el testimoni dels camps de concentració, dur i contundent, que dona el text. La peça és una proposta teatral amb alts i baixos, hi ha moments impactants, ben definits i resolts, però la cura estètica, que tendeix a l'emotivitat, fa perdre el contingut d'allò que s'explica.

El quartet interpretatiu va exhibir un bon treball en una obra que ret homenatge a una novel·la colpidora

K.L. Reich: Home vs Camp és un tipus de teatre documental en el qual cal prioritzar, davant de tot, el text de l'autor. La proposta escènica i la teatralitat han de quedar com a marc de referència, tot i que en l'escenari real no era així en absolut i prenia un paper altament actiu a través del text. Col·locar, transportar el silenciós espectador al nauseabund i fètid espai on procuraven sobreviure les persones tancades als camps... la clau resideix en el text.

Possiblement caldria un petit sacrifici escènic, guardant els elements que funcionen, per sintetitzar: definir clarament la veu narrativa i la interpretativa, perquè, en cap de les dues línies, es perdi intensitat i contingut. I, sobretot, en

Ivan Padilla i Dani Ledesma, en una imatge de l'obra

molts moments, obviar un lirisme narratiu que acompanya diversos passatges del muntatge: a *K.L. Reich* no hi ha descripció estètica, el testimoni és directe, real, la crònica de quatre anys d'horror en què esdevé important la supervivència personal pel bé col·lectiu: un testimoni de gran vàlua.

Un bon treball dels intèrprets en el qual destaca la feina de l'actriu Laia Oliveras. Però s'ha de dir que en l'estrena d'abans-d'ahir de l'adaptació *K.L. Reich: Home vs Camp* va destacar l'homogeneïtat dels actors en una peça a la qual li manca ara per ara polir algunes arestes.